

פינחס (73)

פינחס בן אלעזר בן אהרן (כה, יא)

יצר הרע באצטלא דקדושה

פירש רש"י: לפי שהיו השבטים מבזים אותו הראיתם בן פוטי זה שפיטם אבי אמו עגלים לע"ז והרג נשיא שבט ישראל, לפיכך בא הכתוב ויחסו אחר אהרן. הקשה הג"ר יהונתן אייבשיץ זצ"ל בספרו "יערות דבש": מדוע ביזוהו השבטים וכי לא סברו שזמרי דינו בהריגה? וביאר, דבאמת הבינו כולם שזמרי חייב מיתה, אלא כדי להשתיק את מצפונם מדוע לא עשו הם את אותו מעשה שעשה פנחס, אמרו: אילו אדם חשוב היה נוקם בזמרי לא היה נגרם קדוש ה' כל כך, באשר זה תפקידו לגדור פרצות בישראל, אבל כשקם אדם בזוי ושפל ונוקם מנשיא בזה יש קדוש ה' גדול ביותר. וזה היתה כוונתם כשבזוהו, הראיתם בן פוטי וכו', כיון ששפל האנשים הוא, דוקא הוא צריך לעשות זאת, כי על ידו יתקדש שם שמים. בא הכתוב ויחסו אחר אהרן, לומר להם טעיתם, ואע"פ כן על ידי מעשיו נתהוה קדוש ה' גדול, ואין מקום לטענתכם, וכל הטענות ה"יפות" הללו פרי יצר הרע הן. ללמדנו בא, תרוצים רבים שמתרץ האדם לעצמו על אי אפשרותו בקיום מצוות ה', ושאין הוא המתאים לכך, אין הם אלא תרוצי היצה"ר אשר בא עם תרוציו באצטלא דקדושה כדי להשתיק את מצפוניו, וטענות שקריות אלו מועילות רק בעולם השקר, אבל למעלה בעולם האמת יתבעו אותו על כל מה שיכל לעשות ולא עשה.

אוצרות

התורה

לכן אמר הנני נתן לו את בְּרִיתִי שְׁלֵם (כה, יב)

אפשר לפרש בדרך רמז: רבותינו (תקוני זהור) דרשו על הפסוק "מי יעלה לנו השמימה" (דברים ל, יב): כי ראשי תיבות של הפסוק הם "מילה", ואילו סופי תיבות הם "הויה", ללמדנו כי בזכות מצות מילה זכה לעלות לשמים ולהידבק בשם ה'. לכן כתוב "שלום" קטיעא, היינו כאילו כתוב "שלים", שהוא ראשי תיבות למפרע של: "מי יעלה לנו השמימה".

ספר שנים מקרא בשם ה"באר שבע"

מדוע נכתב כאן שבני קרח לא מתו?

הוא דָּתָן וְאָבִיָּהִם קָרְיָא הַעֲדָה אֲשֶׁר הִצּוּ עַל מֹשֶׁה וְעַל אֶהֱרֹן בְּעֵדַת קָרַח... וּבְנֵי קָרַח לֹא מָתוּ (כו, ט-יא)

לכאורה אין מקום של מלים אלו "ובני קרח לא מתו" כאן, ולשם מה נכתבו? ביאר הסטייפלר זצ"ל: בעצם יש

להקשות, מדוע נענשו דתן ואבירם, הלא היו כאנוסים, שלפי שהיו שכנים של קרח נמשכו אחריו, כמו שפירש רש"י בפרשת קרח "אוי לרשע אוי לשכנו". על זה הוסיף הכתוב: "ובני קרח לא מתו", והרי בני קרח בודאי היו שכנים של קרח, ומכל מקום לא נמשכו אחריו, ואם כן גם דתן ואבירם היו יכולים לעשות כן. ורבי חיים קניבסקי שליט"א תירץ: שהרי פרשה זו נאמרה לענין הנחלות, ובא הכתוב לומר שמדתן ואבירם לא נשאר כלום ולא נטלו נחלה, כדי שלא יקשה מדוע להלן בבני לוי מנה את משפחת הקרחי, הקדים ואמר: לפי שבני קרח עשו תשובה ולא מתו.

ומתוך האור "פנחס"

אֵלֶּה בְּנֵי בְנֵימִן וְכוּ' תְּמֹשֶׁה וְאַרְבָּעִים אֶלְפֵי וְשֵׁשׁ מְאוֹת, אֵלֶּה בְּנֵי דָן לְמִשְׁפַּחְתָּם לְשִׁוְחָם וְכוּ' אַרְבָּעָה וְשִׁשִּׁים אֶלְפֵי וְאַרְבַּע מְאוֹת. (כו, מא-מג)

מכאן נמצאנו למדים, שאין חכמה ואין עצה לנגד ה'. לבנימין היו עשרה בנים, ואילו לדן רק בן אחד ויחיד, חושים, שגם חרש היה. עם כל זאת, כשבאנו למנות את צאצאיהם, מצינו את שבט דן מרובה באוכלוסין יותר משבט בנימין. כיוצא בזה בכל שטח בחיים, כגון בפרנסה ונכסים, יש לך עני שמצליח ושמח בחלקו, ויש עשיר שההצלחה ממנו והלאה, את זה גם פועל מנהיג הבירה, הקב"ה.

משולחן גבוה בשם ה"חפץ חיים"

על ידי שאיפה חזקה אפשר לכתוב פרשה חדשה בתורה

ויקרב מֹשֶׁה אֶת מִשְׁפָּטָן לִפְנֵי ה' (כו, ה)

וברש"י: ראויה היתה פרשה זו להיכתב על יד משה, אלא שזכו בנות צלפחד ונכתבה על ידן.

וקשה, הרי גם פרשת פסח שני לא נכתבה ע"י משה רבינו, ומדוע שם אף אחד מן המפרשים אינו אומר שראויה היתה להיכתב על ידי משה רבינו אלא שזכו אותם אנשים שהיו טמאים וביקשו להקריב פסח שני? הלא דבר הוא! ומתוך בעל החידושי הרי"ם תירוץ נורא ואיום: בניגוד לפרשת בנות צלפחד שכבר היתה כתובה בתורה, וכל השאלה היתה מי יזכה להביאה לידי כתיבה, הרי שכל עצמה של פרשת פסח שני לא נכתבה אלא על יד האנשים שבאו וצעקו "למה נגרע", שהיה איכפת להם שלא הקריבו את קרבן פסח, ולכן נכתבה פרשה חדשה בתורה! לידע ולהודיע, שאם האדם צועק, אם הוא מראה שאיכפת לו, הרי שיש בכוחו להוסיף

שאינן כל נפקא מינא בזה, אומר הכתוב "מנחתם" בלא וא"ו.

רב יששכר דוב רובין זצ"ל בספרו "שנים מקרא"

הלכה: ברכת שהחיינו בימי בן המצרים ובשבתות שבו

כתב השו"ע (סי'תקנא סי"ז): טוב ליזהר מלומר שהחיינו בבין המצרים על פרי או על המלבוש, ובמ"ב (סקצ"ח) כתב: בשבת אין להחמיר בזה דבלא"ה הרבה אחרונים מסכימים להקל בשבת. **בפסקי תשובות** (אות נג), כתב: **ובמג"א בשם כתבי האר"י ז"ל** (הו"ד בבה"ט סקל"ה) אוסר לברך שהחיינו אף בשבתות שבין המצרים, ויש שכתבו דאף לדברי רוב הפוסקים המתירים, מ"מ בשבתות שמר"ח אב ואילך יש להימנע מכך. **פסקי תשובות חלק ו'**

פתגם: האויב הגדול ביותר של הטוב הוא הטוב יותר!

ספר "שמחלה"

חקירה: תענית: שלושה צדדים: איסור חפצא, או איסור גברא, או שמקבל עליו שיהיה היום בתענית, וממילא איסור לאכול (צפונות פנח כללי התורה והמצוות ח"ב ד"ה תענית לט. ומעין זה חקר בקונטרסי שיעורים נדרים י"ג-ה האם החפצא של היום הוא יום צום, או איסור על הגברא לאכול ולשתות).
ספר "קובץ יסודות וחקירות"

סיפור: גן עדן עלי אדמות: רבי איזיל חריף נקלע פעם לפונדק דרכים יהודי, שאל את הפונדקאי, אם יוכל לסעוד אצלו ארוחת ערב. כרגע אין לנו שום אוכל, השיב הפונדקאי. אמר לו רבי איזיל: הפונדק שלך הוא גן עדן ממש. נתן בו הלה עיניו תמהות, ורבי איזיל הוסיף ואמר: גן עדן, כידוע אין נהנים ממנו אלא מי שהביא עמו, צידה לדרך, וכך גם הפונדק שלך.
ספר "חוד וחלק" חלק ג'

שבת שלום!

מזל טוב לנכדי יוסף בן שלמה ליום הבר מצוה, שיזכה להיות גדול בתורה.

מזל טוב ליום הולדת של בני צוריאל בן מלכה נ"י

מזל טוב ליום הולדת של חותני אריה בן חוה נ"י

יוצא לאור לרפואה שלימה של דינה בת מרים, רפאל יהודה בן מלכה, אליהו בן מרים, שלמה בן מרים, ג'ילברט יפה בת מרים. לזיווג טוב לשלמה בן אסתר. לעילוי נשמת של ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל.

פרשה שלימה בתורה !!! ואם נוכיח כלפי הקדוש ברוך הוא שאנחנו רוצים את 10 ניסים שהיו בבית המקדש, אם נזעק לפניו "למה ניגרע", ולמה יש בכוחו של כל פרא אדם ערבי להשתלט על יהודי ולהורגו נפש, "למה ניגרע", שכל המחלות הקשות או חזות בנו לבלי רחם, אם נעשה כל זה, ונתחנן ונכרע אפיים ארצה, נזכה לראות בהתגשמותן של כל הברכות.

ספר "עלינו לשבח" במדבר

תמידים כסידרם ומוספים כהלכתם

מְלִבְד עֵלֶת הַפְּקָר אֲשֶׁר לְעֵלֶת הַתְּמִיד תַּעֲשׂוּ אֶת אֵלֶּה (כח),
(כג)

בספר "ילקוט הגרשוני" הובא בשם הרב בצלאל הכהן על הנוסח הנאמר בתפילה בתפילת מוסף של שלוש רגלים: "יהי רצון מלפניך ה' אלוקינו ואלוקי אבותינו שתעלנו בשמחה לארצנו ותיטענו בגבולנו, ושם נעשה לפניך את קרבנות חובותנו תמידים כסידרם ומוספים כהלכתם". מה ההבדל בין "כסידרם" ל"כהלכתם"? מדוע דוקא התמידים יקרבו "כסידרם" ואילו המוספים "כהלכתם"? ובאר זאת על פי מה שמצינו בגמרא, שהגם שבפסוק נכתב קרבן העולה לפני קרבן ההטאת, מ"מ לעולם החטאת קודמת לעולה, הלכה למשה מסיני. וטעם הדבר: משום שכשאדם חטא למלך, קודם כל עליו להביא פרקליט, עורך דין, שיסדר לו כפרה על חטאו, רק אחרי כן ניתן להביא למלך דורון. החטאת דומה לפרקליט, והעולה דומה לדורון, וכיון שפרקליט קודם לדורון, החטאת לעולם קודמת לעולה. א"כ, את קרבנות התמיד נעשה בבית המקדש כסידרם הכתוב, אבל את המוספים נעשה "כהלכתם", שהרי בקרבנות המוספים יש גם עולה וגם חטאת, ואותם איננו עושים "כסידרם" כסדר כתיבתם בפסוק, אלא "כהלכתם", על פי ההלכה למשה מסיני, שהחטאת קודמת לעולה.

ומתוך האור

ובימים הרביעי פרים עשרה אלים שנים...מנחתם ונספיקה
(כט, כג-כד)

יש לדקדק בפסוקים אלה, מדוע בכל הימים מימי החג נאמר "ומנחתם" עם וא"ו, ואילו ביום הרביעי נאמר "מנחתם" בלא וא"ו? יש לומר: בדבר מצוה יש שתי סברות: או מוסיף והולך כמו בנר חנוכה, או פוחת והולך כמו בפרי החג. אך לפי שתי הדעות הללו, אין יתרון ל"יום הרביעי". צא וחשוב ותמצא שכאשר יש שבעה ימים, בין אם תחשב מלמעלה למטה ובין אם תחשב מלמטה למעלה, היום הרביעי לא ישתנה, כי הרי הוא היום האמצעי. לכן בכל החג אומר הפסוק "ומנחתם" בוא"ו החיבור שבאה להוסיף על הנאמר קודם לכן, והיינו, כמו שהפריים היו פוחתים, כך גם המנחה היתה פוחתת בכל יום, אבל "ביום הרביעי",

